

ΑΝΑΡΤΗΤΕΟ**ΑΔΑ:****ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ****Της 3792 συνεδρίασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου****Παρακαταθικών και Δανείων της 10^{ης} Νοεμβρίου 2022**

ΘΕΜΑ 4^ο: «Καθορισμός όρων, διαδικασίας και δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έγκριση, συνομολόγηση, εκταμίευση και εξυπηρέτηση επενδυτικών δανείων, από το Τ.Π.&Δανείων σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, Ν.Π.Δ.Δ και σε συμπράξεις αυτών καθώς και σε φορείς, οι οποίοι κάνουν χρήση των κτιρίων του καταλόγου κτιρίων της παρ. 1 του άρθρου 7, του Ν.4342/2015 που είναι ιδιόκτητα και καταλαμβανόμενα από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση, μέσω του Προγράμματος Χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημόσιων Κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ». Κατάργηση της 3724/17/17-12-2020 (ΑΔΑ: 6ΖΥΡ469ΗΗ7-25Ν) Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.&Δανείων».

Το Διοικητικό Συμβούλιο, σχετικά με το παραπάνω θέμα, έλαβε υπόψη του την με αριθμό **17154/8-11-2022 γραπτή εισήγηση** της Προϊσταμένης Γενικής Διεύθυνσης, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα του παρόντος πρακτικού και ενιαίο με αυτό σύνολο, καθώς και τις προφορικές συμπληρώσεις και διευκρινίσεις από τον κληθέντα Προϊστάμενο της αρμόδιας Διεύθυνσης Δανείων Τ.Ν. & Π.Α. Ν.Π. & ΕΠΙΧ. (Δ7) κ. Γεώργιο Κουλτούκη.

Μετά την ανάπτυξη και διεξοδική συζήτηση του θέματος μεταξύ των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, λαμβάνοντας υπόψη:

Ι. Το θεσμικό Πλαίσιο Χρηματοδότησης προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ»

- Α)** Τις διατάξεις του άρθρου 37 «Πρόγραμμα χρηματοδότησης για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων» του Ν. 4608/2019 (ΦΕΚ 66/Α'/25-4-2019), όπως τροποποιήθηκαν και ισχύουν.
- Β)** Την υπ' αριθμ. FI No 91079 (GR) Serapis No 2019-0326/22.12.2020, Σύμβαση χρηματοδότησης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων [ΕΤΕπ] και του Τ.Π.&Δανείων, για τη Χρηματοδότηση προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης στους Δημόσιους χώρους, συνολικού ποσού πίστωσης τριακοσίων εβδομήντα πέντε εκατομμυρίων ευρώ (375.000.000,00€).
- Γ)** Την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/90689/707/ (ΦΕΚ 4813/Β'/12-9-2022) Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών, από την έναρξη ισχύος της οποίας καταργείται η υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31-07-2020 (ΦΕΚ 3156/Β'/31-07-2020) Κ.Υ.Α των Υπουργών

Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών «Πρόγραμμα χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων» [ΗΛΕΚΤΡΑ].

- Δ)** Την 3724/17/17-12-2020 (ΑΔΑ: 6ΖΥΡ469ΗΗ7-25Ν) Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.&Δανείων, με την οποία καθορίστηκαν οι όροι, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την έγκριση, συνομολόγηση και εκταμίευση δανείων σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, Ν.Π.Δ.Δ. και σε συμπράξεις αυτών μέσω του Προγράμματος χρηματοδότησης για την ενεργειακή αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ», σύμφωνα με την υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/Δ/75516/436/31-07-2020 (ΦΕΚ 3156/Β'/31-07-2020) Κ.Υ.Α των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Υποδομών και Μεταφορών «Πρόγραμμα χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων» [ΗΛΕΚΤΡΑ].
- Ε)** Την υπ' αριθ. πρωτ. (0)113501/3-11-2022 νέα **πρόταση** της Διεύθυνσης Οργάνωσης Προγραμματισμού και Μελετών (Δ12) του Τ.Π.&Δανείων περί «Υπολογισμού επιτοκίων χορήγησης για το Πρόγραμμα χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, Ν.Π.Δ.Δ. και σε συμπράξεις αυτών, με σκοπό τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος κυριότητας ή χρήσης (ΗΛΕΚΤΡΑ)».

II. Παρουσίαση του Προγράμματος Χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων (ΗΛΕΚΤΡΑ)»

Με το πρόγραμμα χρηματοδότησης για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ», παρέχεται η δυνατότητα στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης να συνομολογούν επενδυτικά δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, τα οποία θα αποπληρώνονται από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στο πλαίσιο υλοποίησης δράσεων από το ανωτέρω Υπουργείο, με σκοπό την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων.

II.I. Στόχοι, Σκοπός, Διάρκεια, Δικαιούχοι και Πόροι του Προγράμματος

II.I.I. Βασικός στόχος του Προγράμματος χρηματοδότησης για την ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ» είναι η προώθηση του υποδειγματικού ρόλου του Δημοσίου στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων του, με σκοπό να αποτελέσει παράδειγμα για την κινητοποίηση των επενδύσεων στη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων, στην απανθρακοποίηση του κτιριακού αποθέματος και στην ενίσχυση της οικονομίας της χώρας, η συμβολή του Δημοσίου στην επίτευξη του εθνικού ενδεικτικού στόχου ενεργειακής απόδοσης, όπως ορίζεται στο άρθρο 4 του Ν.4342/2015 (Α' 143), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με το οποίο ενσωματώθηκε το άρθρο 3 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ

(όπως τροποποιήθηκε με το παράρτημα της Οδηγίας 2013/12/ΕΕ και την παρ. 1 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ) και παράλληλα η εκπλήρωση των απαιτήσεων του άρθρου 7 του ίδιου νόμου για την ικανοποίηση του στόχου της ετήσιας ενεργειακής ανακαίνισης ποσοστού 3% της ωφέλιμης επιφάνειας των κτιρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης.

Τα κτίρια που εντάσσονται στο Πρόγραμμα θα πρέπει, μεταξύ άλλων μετά τις παρεμβάσεις να κατατάσσονται, κατ' ελάχιστον, στην κατηγορία ενεργειακής απόδοσης «B», σύμφωνα με το άρθρο 10 του Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΚΕΝΑΚ) (ΦΕΚ 2367/Β' /2017), ενώ ταυτόχρονα, πρέπει να επιτυγχάνεται για κάθε κτίριο εξοικονόμηση ετήσιας πρωτογενούς ενέργειας και μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τουλάχιστον κατά 30%.

Στόχοι του Προγράμματος είναι η επιτάχυνση της υλοποίησης έργων σημαντικού οικονομικού μεγέθους και σημαντικού αντίκτυπου στην ενεργειακή απόδοση στον δημόσιο τομέα, η προώθηση του επιχειρηματικού μοντέλου των ΕΕΥ (Εταιρίες Ενεργειακών Υπηρεσιών) και η δημιουργία σταθερής ζήτησης για υπηρεσίες ενεργειακής απόδοσης μέσω συμβάσεων ενεργειακής απόδοσης, η αποδεδειγμένη αναβάθμιση του κτιρίου τουλάχιστον στην ενεργειακή κλάση B, παράλληλα με την επίτευξη, κατ' ελάχιστον 30% εξοικονόμησης ετήσιας πρωτογενούς ενέργειας που απαιτείται για τις ανάγκες των τεχνικών συστημάτων που εξυπηρετούν το κτίριο, μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, καθώς και η διασφάλιση ότι δεν βλάπτονται σημαντικά οι περιβαλλοντικοί στόχοι, υιοθετώντας τις συγκεκριμένες απαιτήσεις του Προγράμματος.

II.I.II. Σκοπός του Προγράμματος είναι **η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος κυριότητας ή χρήσης**, υπό όρους που ορίζονται στην πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, των Δικαιούχων με παρεμβάσεις περιορισμού της ενεργειακής ζήτησης που συνδέεται με την τυπική χρήση του κτιρίου, η οποία περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την ενέργεια που χρησιμοποιείται για τα τεχνικά συστήματα όπως για θέρμανση, ψύξη, αερισμό, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης και φωτισμό, διασφαλίζοντας τα βέλτιστα επίπεδα υγιεινής, ποιότητας του αέρα εσωτερικού χώρου και θερμικής άνεσης. Η υλοποίηση θα γίνεται μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης του κτιριακού αποθέματος, μειώνοντας τις θερμικές/ψυκτικές απώλειες από το κτιριακό κέλυφος (θερμομόνωση, αεροστεγανότητα, σκίαση, ηλιακά κέρδη κλπ.), υιοθετώντας ενεργειακά πιο αποδοτικά τεχνικά συστήματα για θέρμανση και ψύξη χώρων, φωτισμό, καθώς και για παραγωγή ζεστού νερού χρήσης, με την αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) (ή και αύξησης αυτής σε περιπτώσεις υφιστάμενων συστημάτων) για επιτόπια παραγωγή ενέργειας, καθώς και μέσω εφαρμογής λοιπών τεχνολογιών εξοικονόμησης ενέργειας, αυτοματισμών και ελέγχου της λειτουργίας του κτιρίου.

II.I.III. Το Πρόγραμμα «ΗΛΕΚΤΡΑ» υλοποιείται έως την 31^η Δεκεμβρίου 2025, με δυνατότητα παράτασης.

Ωστόσο, δύναται να λήξει σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας αυτής, σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση δημόσιας δαπάνης.

II.I. IV. Δικαιούχοι του Προγράμματος (Δικαιούχοι Φορείς), στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας, είναι οι **Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης**, όπως αυτοί ορίζονται στην παρ. 1 του άρθρου 14 του Ν.4270/2014 (Α' 143) και προσδιορίζονται από το Μητρώο Φορέων Γενικής Κυβέρνησης που τηρείται με ευθύνη της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) και οι συμπράξεις αυτών, καθώς και οι φορείς οι οποίοι κάνουν χρήση των κτιρίων της παρ. 1 του άρθρου 7 του Ν.4342/2015 που είναι ιδιόκτητα και καταλαμβανόμενα από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση.

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι του Προγράμματος, εξειδικεύονται στις ακόλουθες 4 βασικές κατηγορίες πολεοδομικών χρήσεων:

1. Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας (νοσοκομεία, κέντρα υγείας, γηροκομεία κλπ.)
2. Εκπαίδευσης (ΑΕΙ, σχολεία κλπ.)
3. Γραφείων (εγκαταστάσεις γραφείων, διοικητήρια κλπ.)
4. Λοιπές χρήσης κτιρίων (κλειστές αθλητικές εγκαταστάσεις, χώροι μουσείων, εκκλησιαστικών ιδρυμάτων, πολιτιστικών εκδηλώσεων κλπ.)

Με την πρόσκληση υποβολής αιτήσεων, για ένταξη στο Πρόγραμμα, είναι δυνατή η ομαδοποίηση των Δικαιούχων Φορέων, ανάλογα με τις ειδικότερες ανάγκες, τη στόχευση σε συγκεκριμένη κατηγορία κτιρίων ή ενδεχόμενα άλλα επιμέρους κριτήρια (δημογραφικά, νησιωτικότητα, πολεοδομικών χρήσεων που εξυπηρετούν κ.α.).

II.I.V. Πόροι του Προγράμματος:

- Η χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο πρόγραμμα πραγματοποιείται με επιδότηση από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και επενδυτικά δάνεια από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, από πόρους του ίδιου και πόρους προερχόμενους από δανειακή σύμβαση μεταξύ αυτού και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων. Σε κάθε περίπτωση, για τον Δικαιούχο η χρηματοδότηση θεωρείται μη επιστρεπτέα.
- Ο συνολικός προϋπολογισμός του προγράμματος για όλη τη διάρκεια εφαρμογής του, **ανέρχεται σε εξακόσια εβδομήντα εκατομμύρια ευρώ (670.000.000,00€)**, ο οποίος αναλύεται σε εξακόσια σαράντα εκατομμύρια ευρώ (640.000.000,00€), πλέον

παροχής εγγυήσεων ποσού τριάντα εκατομμυρίων ευρώ (30.000.000,00€), με δυνατότητα τροποποίησης. **Οι πόροι προέρχονται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, από πόρους του ιδίου (125.000.000,00€) και πόρους προερχόμενους από δανειακή σύμβαση μεταξύ αυτού και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (375.000.000,00€) καθώς και από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (170.000.000,00€).**

- Η χρηματοδότηση των έργων που εντάσσονται στο Πρόγραμμα πραγματοποιείται μερικώς μέσω Επενδυτικών δανείων που χορηγούνται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και συνομολογούνται με τις δανειακές συμβάσεις Επενδυτικών Δανείων που υπογράφονται μεταξύ των Δικαιούχων φορέων και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων. Το υπολειπόμενο τμήμα της χρηματοδότησης μπορεί να προέρχεται από ίδιους πόρους των Δικαιούχων φορέων ή/και να χρηματοδοτείται από Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή τρίτους μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) των Ν.3855/2010 (Α' 95) και του Ν.4342/2015 (Α' 143). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ισχύουν παράλληλα οι ειδικότερες προβλέψεις της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 37, του Ν.4608/2019. Ο υποψήφιος δικαιούχος με την υποβολή της αίτησης ένταξης, οφείλει να επιλέξει τον τρόπο χρηματοδότησης του τμήματος της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης πλέον της επιδότησης, που παρέχεται στο πλαίσιο του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ».
- Η εξυπηρέτηση των Επενδυτικών Δανείων και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησης τους, γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από λογαριασμό ή λογαριασμούς που συστήνονται στο Τ.Π.&Δανείων για τις ανάγκες του Προγράμματος και χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ).

II.II. Διαχείριση Προγράμματος, Φορέας Διαχείρισης και Φορέας Ελέγχου του Προγράμματος.

- **Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος**, ορίζεται η Διεύθυνση Ενεργειακών Πολιτικών και Ενεργειακής Αποδοτικότητας (ΔΕΠΕΑ) του ΥΠΕΝ.
- **Φορέας Ελέγχου του Προγράμματος**, ορίζεται το ΝΠΙΔ «Κέντρο ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας» (ΚΑΠΕ), που αναλαμβάνει να συνεπικουρεί και να υποστηρίζει τον Φορέα Διαχείρισης.

II.III. Διαδικασίες Πρόσκλησης και Αξιολόγησης των αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα.

- Οι προσκλήσεις για την υποβολή αιτήσεων ένταξης στο Πρόγραμμα εκδίδονται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας, στις οποίες καθορίζονται και εξειδικεύονται οι προδιαγραφές – απαιτήσεις για την επιλογή και την ένταξη στο Πρόγραμμα (χαρακτηριστικά επιλέξιμων κτιρίων, επιλέξιμων επεμβάσεων, επιλέξιμων υπηρεσιών), οι υποχρεώσεις των δικαιούχων φορέων, ο τρόπος και η διάρκεια υποβολής των αιτήσεων ένταξης, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, καθώς και οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των Επενδυτικών Δανείων από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, όπως αυτοί θα καθοριστούν με απόφαση του Διοικητικού του Συμβουλίου και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.
- Οι αιτήσεις ένταξης των έργων στο Πρόγραμμα υποβάλλονται από τους δυνητικούς Δικαιούχους Φορείς στο πληροφοριακό σύστημα του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος, σύμφωνα με την πρόσκληση.
- Οι Δικαιούχοι Φορείς, που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια για την σύναψη δημοσίων συμβάσεων έργων και μελετών κατά το άρθρο 44 του Ν.4412/2016, στην αίτηση για την ένταξη στο Πρόγραμμα οφείλουν να προβλέπουν την ανάληψη των άνω καθηκόντων από τεχνική υπηρεσία άλλου φορέα (Φορέας Υλοποίησης) και να συνυποβάλουν τη σύμφωνη γνώμη του φορέα που αναλαμβάνει τα καθήκοντα. Στις περιπτώσεις αυτές, η Απόφαση Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα θα προβλέπει τη σύναψη Προγραμματικής Σύμβασης μεταξύ του Δικαιούχου Φορέα και του Φορέα Υλοποίησης.
- Η υποβολή των αιτήσεων ένταξης από τους Δικαιούχους Φορείς στο πλαίσιο του Προγράμματος, πραγματοποιείται με αποφάσεις των αρμόδιων οργάνων τους, με τις οποίες οι δικαιούχοι φορείς θα αποδέχονται τους όρους της πρόσκλησης, θα καθορίζουν τη μέθοδο υλοποίησης των προτεινόμενων επεμβάσεων (υλοποίηση μέσω Ανάθεσης Δημόσιας Σύμβασης του Ν.4412/2016 ή μέσω Σύμβασης Ενεργειακής Απόδοσης των Ν.3855/2010 και Ν.4342/2015, όπως ισχύουν) **και θα δεσμεύονται, μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης για τη συνομολόγηση του Επενδυτικού Δανείου με το Τ.Π.&Δανείων.** Με τις δανειακές αυτές συμβάσεις **προβλέπονται εξασφαλιστικοί όροι, όπως αυτοί εξειδικεύονται στην πρόσκληση, προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, σε περίπτωση μη ορθής και σύννομης χρήσης των πόρων του Προγράμματος, που διαπιστώνεται με τη διαδικασία της παρ. 10 του άρθρου 7** της υπ' αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΕΠΕΑ/90689/707/6-9-2022 ΚΥΑ.
- Κάθε αίτηση ένταξης περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα υποέργα. Κάθε κτίριο αποτελεί ένα υποέργο.

➤ Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν τις αιτήσεις ένταξης στην ιστοσελίδα του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ» (<http://hlektra.gov.gr>), στον ιστότοπο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθώς και στον ιστότοπο του Τ.Π.&Δανείων. Η ενημέρωση και η επικοινωνία των υποψηφίων δικαιούχων γίνεται μέσω της ιστοσελίδας του προγράμματος «ΗΛΕΚΤΡΑ».

➤ **Βασικά κριτήρια για την επιλογή και την ένταξη των έργων στο Πρόγραμμα αποτελούν μεταξύ άλλων:**

α) η σκοπιμότητα στη βάση της επαρκούς τεκμηρίωσης της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης με την ικανοποίηση καθορισμένων ελάχιστων ή/και μέγιστων ανώτατων ορίων για τις βασικές παραμέτρους ενεργειακής απόδοσης,

β) ο ολοκληρωμένος και λειτουργικός χαρακτήρας των προτεινόμενων έργων που εξασφαλίζεται με την εξής αλληλουχία: περιορισμός των ενεργειακών αναγκών και συμμόρφωση με τις ελάχιστες απαιτήσεις του ΚΕΝΑΚ ως προς το κέλυφος του κτιρίου, συμμόρφωση ως προς τις ελάχιστες απαιτήσεις για τα τεχνικά συστήματα του κτιρίου, εγκατάσταση επιτόπου συστημάτων παραγωγής και αποθήκευσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας,

γ) η επάρκεια της τεχνικής τεκμηρίωσης του σχεδιασμού των παρεμβάσεων στο κέλυφος και στα τεχνικά συστήματα του κτιρίου,

δ) η τεκμηρίωση του προϋπολογισμού και του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης,

ε) η οικονομική βιωσιμότητα καθώς και

στ) η υποβολή Σχεδίου Ενεργειακής Απόδοσης, όπου απαιτείται, στο πλαίσιο της παρ. 12 του άρθρου 7 του Ν.4342/2015 και η προτεραιότητα του κτιρίου στην βαθμολόγησή του κατά την αξιολόγησή του.

Ο καθορισμός και η εξειδίκευση των κριτηρίων γίνεται με την έκδοση των προσκλήσεων, στις οποίες μπορεί να τίθενται περαιτέρω ειδικότερα κριτήρια ή όροι για την επιλεξιμότητα και την ένταξη των προτεινόμενων έργων στο Πρόγραμμα.

➤ Το φυσικό αντικείμενο των έργων πρέπει να αφορά σε παρεμβάσεις σε υφιστάμενα κτίρια για τα οποία πρέπει να τηρούνται οι ελάχιστες απαιτήσεις του άρθρου 4 του Ν.4122/2013 και να τηρούνται οι κατευθύνσεις που θα περιλαμβάνονται στις προσκλήσεις.

➤ Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των προτεινόμενων κτιρίων αφορά σε επεμβάσεις στο κέλυφος των κτιρίων και στα τεχνικά συστήματα αυτών, όπως θερμομόνωση αδιαφανών στοιχείων, αντικατάσταση διαφανών στοιχείων

(κουφώματα, υαλώσεις), εξωτερικά συστήματα σκίασης, συστήματα ψύξης χώρων, συστήματα θέρμανσης χώρων, συστήματα μηχανισμού αερισμού, παραγωγή ζεστού νερού χρήσης (ZNX), συστήματα φωτισμού χώρων, συστήματα επιτόπιας παραγωγής και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας, συστήματα αυτοματισμού, καταγραφής και ελέγχου ενέργειας ή/και σύστημα διαχείρισης ενέργειας του κτιρίου – BEMS, βοηθητικά τεχνικά συστήματα, εγκατάσταση σημείων φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων. Σε κάθε περίπτωση, επιλέξιμη δαπάνη αποτελεί και η αποκατάσταση των φθορών που θα προκληθούν από τις εργασίες ενεργειακής αναβάθμισης στο πλαίσιο των προσκλήσεων.

- Επιπλέον, επιλέξιμες είναι οι δαπάνες για συμβουλευτικές και μελετητικές υπηρεσίες. Πιο συγκεκριμένα, οι επιλέξιμες δαπάνες αφορούν σε ενέργειες για την προετοιμασία (συμπεριλαμβανομένης της Ηλεκτρονικής Ταυτότητας Κτιρίου) και την υποβολή του φακέλου πρότασης επιδότησης (Προμελέτη, Πιστοποιητικό Ενεργειακής Απόδοσης υφιστάμενης κατάστασης, αρχικός ενεργειακός έλεγχος, εκπόνηση μελετών εφαρμογής των σχετικών έργων), ενέργειες για την πιστοποίηση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων μετά την ολοκλήρωσή των παρεμβάσεων καθώς και για συμβουλευτικές υπηρεσίες. Οι ανωτέρω δαπάνες δύναται να ανέλθουν έως του ποσοστού 12% του επιλέξιμου προϋπολογισμού, με μέγιστο όριο επιδότησης το ποσό των 170.000,00€.
- Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων δράσεων/έργων ορίζεται η ημερομηνία της απόφασης ένταξης στο πρόγραμμα.
- Ειδικά όμως για τις δαπάνες που αφορούν την προετοιμασία, υποβολή του φακέλου της πρότασης Επιδότησης, καθώς και τις συμβουλευτικές υπηρεσίες, είναι επιλέξιμες από την ημερομηνία της δημόσιας διαβούλευσης της πρόσκλησης, ήτοι από την 23^η Φεβρουαρίου 2022.

II.IV. Διαδικασία υλοποίησης και λειτουργίας των έργων.

- Οι αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων για την υλοποίηση των έργων του Προγράμματος, καθώς και οι τροποποιήσεις τους, ακολουθούν τους εθνικούς κανόνες που τις διέπουν. Οι εγκρίσεις των τευχών δημοπράτησης των έργων, προμηθειών και μελετών/υπηρεσιών πραγματοποιούνται με αποφάσεις του αρμόδιου κατά περίπτωση οργάνου του Δικαιούχου Φορέα, όπως αυτό ορίζεται από την εθνική νομοθεσία, επί τη βάση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των Αποφάσεων Ένταξης.
- Η υλοποίηση των έργων που εγκρίνονται για χρηματοδότηση ακολουθεί τις προβλεπόμενες από την ισχύουσα νομοθεσία διαδικασίες για το είδος της δράσης και τον Δικαιούχο Φορέα ή τον Φορέα Υλοποίησης.

- Η παρακολούθηση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των έργων πραγματοποιείται με ευθύνη των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπηρεσιών του Δικαιούχου Φορέα ή του Φορέα Υλοποίησης που έχει αναλάβει καθήκοντα.
- Μετά την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου, ο Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται: α) να διασφαλίζει τη λειτουργία και συντήρησή του έργου για πέντε (5) έτη ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, εφόσον ορίζεται στην Απόφαση Ένταξης, β) να εφαρμόσει σύστημα διαχείρισης ενέργειας και γ) να έχει διασφαλίσει την ορθή και κατά τον νόμο εναλλακτική διαχείριση (επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση) των αποβλήτων από εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις (Α.Ε.Κ.Κ.).
- Για την έκδοση της Απόφασης Ολοκλήρωσης του έργου, ο Δικαιούχος Φορέας υποχρεούται να έχει ορίσει ενεργειακό υπεύθυνο και να εφαρμόζει τα προβλεπόμενα στην με αριθ. Δ6/Β/14826/17-06-2008 ΚΥΑ (Β' 1122) όπως ισχύει.

II.V. Διαδικασίες επιλογής και έγκρισης, Υποχρεώσεις δικαιούχων.

II.V.I. Έκδοση Απόφασης Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα – Διαδικασία χρηματοδότησης και πληρωμών.

- Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτήσεων, μετά από εισήγηση του Φορέα Ελέγχου, ο Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος εισηγείται στον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας την έκδοση Απόφασης Ένταξης του έργου στο Πρόγραμμα "ΗΛΕΚΤΡΑ". Στην Απόφαση Ένταξης καθορίζεται το φυσικό και το οικονομικό αντικείμενο του εντασσόμενου έργου, το ποσοστό χρηματοδότησης, το ποσό του Επενδυτικού Δανείου, το οποίο θα συνομολογηθεί ανάμεσα στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και στον Δικαιούχο Φορέα, οι όροι και η διαδικασία χρηματοδότησης, η χρονική διάρκεια ισχύος της απόφασης, οι υποχρεώσεις του Δικαιούχου Φορέα καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την υλοποίηση και ολοκλήρωση του έργου. Επιπλέον, ορίζεται και το απαιτούμενο ποσό της ίδιας συμμετοχής του Δικαιούχου Φορέα, το οποίο μπορεί να προέρχεται από τους ίδιους πόρους του ή/και από πόρους σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παρ. 4 του άρθρου 3 της ΚΥΑ. [Μέρος ή το σύνολο των επενδύσεων των έργων του Προγράμματος δύναται να χρηματοδοτείται από Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ΕΕΥ) ή τρίτους μέσω Συμβάσεων Ενεργειακής Απόδοσης (ΣΕΑ) των Ν.3855/2010 (Α' 95) και του Ν.4342/2015 (Α' 143). Σε αυτές τις περιπτώσεις, ισχύουν παράλληλα οι ειδικότερες προβλέψεις της Κοινής Υπουργικής Απόφασης που εκδίδεται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 37, του Ν.4608/2019.]

- Η Απόφαση ένταξης Αποστέλλεται από τον Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, προκειμένου να εγκριθεί από το Διοικητικό του Συμβούλιο η χορήγηση του Επενδυτικού Δανείου και οι όροι συνομολόγησής του.
- Μετά την έγκριση, του επενδυτικού δανείου και των όρων συνομολόγησής του, από το Διοικητικό του Συμβούλιο, το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων υλοποιεί την Απόφαση ένταξης του εντασσόμενου έργου στο Πρόγραμμα, αφενός συνάπτοντας την αντίστοιχη δανειακή σύμβαση του Δικαιούχου Φορέα με το Τ.Π.&Δανείων και αφετέρου εκταμιεύοντας το εγκριθέν επενδυτικό δάνειο, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

II.V.II. Σύναψη Δανειακής Σύμβασης μεταξύ του δικαιούχου φορέα και του Τ.Π.&Δανείων:

- Με τη σύναψη της δανειακής σύμβασης μεταξύ του Δικαιούχου Φορέα και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, **συνομολογείται Επενδυτικό Δάνειο ίσο με το ποσό της έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, όπως αυτό προσδιορίζεται στην Απόφαση Ένταξης.**
- Αν το ενταγμένο έργο αναλύεται σε επιμέρους υποέργα, συνάπτονται διακριτές δανειακές συμβάσεις και συνομολογούνται επιμέρους επενδυτικά δάνεια στο ποσό της προϋπολογιζόμενης για κάθε υποέργο δανειοδότησης, με ημερομηνία έναρξης εξυπηρέτησης την 1η Ιανουαρίου του επομένου της ολοκλήρωσης του υποέργου έτους, σύμφωνα με τον προβλεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσής του όπως αυτός αναφέρεται στην απόφαση ένταξης. Το ποσό του χορηγούμενου δανείου περιορίζεται στο συνολικό ποσό των επιμέρους υποέργων του έργου, σύμφωνα με τις προσκομιζόμενες από τον δικαιούχο φορέα σχετικές συμβάσεις ανάθεσης και τυχόν υπερβάλλον ποσό αποσβένεται.
- Το επιτόκιο, η διάρκεια αποπληρωμής του δανείου, τα δικαιολογητικά εκταμίευσης καθώς και τα έξοδα του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων καθορίζονται από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.&Δανείων στην απόφαση έγκρισης του δανείου.
Για τα ανωτέρω οριζόμενα εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα στα αντίστοιχα έργα προ-γραμμάτων συγχρηματοδότησης ΕΤΕΠ – ΤΠΔ. Κατά στο στάδιο σύναψης των δανείων του Τ.Π.&Δανείων με την ΕΤΕΠ ζητείται από το Τ.Π.&Δανείων η συμβουλευτική γνώμη του Ο.Δ.Δ.Η.Χ. για τους όρους δανεισμού.

II.V.III. Υποβολή αιτήματος εκταμίευσης – Πρόσθετα δικαιολογητικά:

- Η εκταμίευση του προϊόντος του δανείου γίνεται κατόπιν εισήγησης του Φορέα Ελέγχου και έγγραφης εντολής του Φορέα Διαχείρισης του προγράμματος προς το Τ.Π.&Δανείων, σε ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου, ως εξής:

α) Μετά τη συνομολόγηση της δανειακής σύμβασης, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 20% του χορηγούμενου δανείου.

β) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.

γ) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.

δ) Μετά την ολοκλήρωση του έργου, όπως αυτή θα προκύπτει από την αποστολή της απόφαση ολοκλήρωσής του από τον φορέα διαχείρισης του προγράμματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου το υπόλοιπο μέρος του δανείου».

Ωστόσο ένα ποσοστό της τάξης του 5% παραμένει δεσμευμένο έως ότου κατατεθεί και ο δεύτερος ενεργειακός έλεγχος.

- Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να ζητά πρόσθετα δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν τις εκταμιεύσεις του προϊόντος του δανείου προς τους Δικαιούχους Φορείς.

II.V.IV. Εξυπηρέτηση δανειακών υποχρεώσεων και λοιπών εξόδων συνομολόγησης και εξόφλησης των δανείων:

- Η αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των Δικαιούχων Φορέων, σύμφωνα με τις συνομολογηθείσες δανειακές συμβάσεις, γίνεται από το ΠΔΕ του ΥΠΕΝ με απευθείας μεταφορά πιστώσεων, άνευ υπολόγου, στους λογαριασμούς της παρ. 3 του άρθρου 3 της ΚΥΑ «*Η εξυπηρέτηση των επενδυτικών δανείων και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από λογαριασμό ή λογαριασμούς που συστήνονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις ανάγκες του Προγράμματος και χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)*».

- Η μεταφορά των πιστώσεων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πραγματοποιείται ανά εξάμηνο και γίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, μετά από εντολή της αρμόδιας για την εκτέλεση της Συλλογικής Απόφασης Έργου ΣΑΕ 61/2 Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της ΣΑΤΑ 075, κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 134453/23.12.2015 (Β' 2857) περί ρυθμίσεων πληρωμών των δαπανών Π.Δ.Ε., όπως ισχύει. Για την καταβολή της χρηματοδότησης το ΤΠΔ προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τα δικαιολογητικά της ως άνω ΚΥΑ.
- Η πληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων που πηγάζουν από το συνομολογηθέν Επενδυτικό Δάνειο μεταξύ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και του Δικαιούχου Φορέα για τα εγκεκριμένα έργα του Προγράμματος δεν βαρύνει τον Δικαιούχο Φορέα με την επιφύλαξη της απένταξης και δύναται να περιλαμβάνει ποσά για πρόωρη εξόφληση, ακόμα και εντός της περιόδου χάριτος μέρους ή/και του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις εκάστοτε δημοσιονομικές δυνατότητες του ΠΔΕ.

Διαδικασία Απένταξης

Στις περιπτώσεις:

α) Δικαιούχων Φορέων που δεν κάνουν ορθή και σύννομη χρήση των πόρων του Προγράμματος, σύμφωνα με τους ελέγχους που διενεργούνται από τον Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος ή τον Φορέα Ελέγχου του παρόντος ή ελεγκτικά όργανα που εποπτεύουν τις ενέργειες και τις δαπάνες των Δικαιούχων Φορέων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,

β) έργων που δεν είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά κατά τη λήξη του Προγράμματος όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1 της ΚΥΑ ή

γ) που δεν τηρείται η υποχρέωση της παρ. 4 του άρθρου 6 της ΚΥΑ,

εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατόπιν εισήγησης του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα, που κοινοποιείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.

Σε περίπτωση απένταξης του έργου η δανειακή σύμβαση εξακολουθεί να εξυπηρετείται από το ΠΔΕ του ΥΠΕΝ. Το ΥΠΕΝ κινεί τις διαδικασίες για την επιστροφή από τον δανειολήπτη φορέα στο Τ.Π.&Δανείων των πάσης φύσεως δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησης που οφείλονται στο πλαίσιο της δανειακής σύμβασης για τη χρηματοδότηση του έργου που απεντάχθηκε (τόκοι, χρεολύσια, έξοδα και δαπάνες συνομολόγησης και ποσά εκταμίευσης). Μετά την επιστροφή των εν λόγω οφειλόμενων ποσών, το Τ.Π.&Δανείων θα προβαίνει σε απόσβεση των δανείων.

Τα ποσά των δανειακών υποχρεώσεων, που έχουν πληρωθεί από το ΠΔΕ, μετά την απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) του έργου όταν επιστραφούν από τον υπόχρεο στο Τ.Π.&Δανείων, αποδίδονται από το Τ.Π.&Δανείων στον προϋπολογισμό του ΠΔΕ ως έσοδο.

II.VI. Διαδικασία παρακολούθησης έργων – έλεγχοι – επιτόπιες επιθεωρήσεις:

- Οι Δικαιούχοι Φορείς συμπληρώνουν τυποποιημένα δελτία παρακολούθησης για την καταγραφή της εξέλιξης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου των έργων τους και τα υποβάλλουν στο πληροφοριακό σύστημα του προγράμματος.
- Ο Φορέας Ελέγχου επεξεργάζεται τα δελτία παρακολούθησης και υποβάλλει συγκεντρωτική έκθεση προόδου προς τον Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος. Ο Φορέας Ελέγχου όπως και ο Φορέας Διαχείρισης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει από τους Δικαιούχους Φορείς ή τους Φορείς Υλοποίησης που έχουν αναλάβει καθήκοντα βάσει της παρ. 5 του άρθρου 5 της ΚΥΑ πρόσθετες διευκρινίσεις ή λοιπές πληροφορίες σε οποιοδήποτε στάδιο εξέλιξης των έργων.
- Ο Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος, με βάση τις συγκεντρωτικές εκθέσεις του Φορέα Ελέγχου, δύναται να εισηγείται μέτρα για την εύρυθμη εξέλιξη της υλοποίησης των έργων του Προγράμματος.
- Πέραν των θεσμοθετημένων ελέγχων των δαπανών του Φορέα ελέγχου και του Δημοσίου, ο Φορέας Διαχείρισης του Προγράμματος δύναται να διενεργεί επιτόπιες επιθεωρήσεις των έργων, σύμφωνα με το άρθρο 4, ιδίως κατόπιν καταγγελίας, προκειμένου να επιβεβαιωθεί η ορθότητα των στοιχείων των δελτίων παρακολούθησης.
- Οι ανωτέρω προβλέψεις εφαρμόζονται αναλογικά, προκειμένου να επαληθευτεί η τήρηση της υποχρέωσης της παρ. 4 του άρθρου 6 της ΚΥΑ.
- Οι δικαιούχοι οφείλουν να αποδέχονται προγραμματισμένους επιτόπιους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά ή ενωσιακά ελεγκτικά όργανα, μετά από πρότερη συνεννόηση, διευκολύνοντας το έργο τους και παρέχοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά στην εκτέλεση του έργου, εφόσον ζητηθεί.

II. VII. Διαδικασία ολοκλήρωσης των έργων :

- Μετά την ολοκλήρωση των έργων, οι Δικαιούχοι Φορείς συντάσσουν **σχετική έκθεση ολοκλήρωσης**, βάσει τυποποιημένου υποδείγματος, που υποβάλλεται για έλεγχο από τον Φορέα Ελέγχου διαμέσου του πληροφοριακού συστήματος του προγράμματος.
- Από την έκθεση ολοκλήρωσης των έργων και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία προκύπτει η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των κτιρίων και η αντίστοιχη εξοικονόμηση ενέργειας μετά τις παρεμβάσεις.

- Ο Φορέας Ελέγχου επεξεργάζεται τις εκθέσεις ολοκλήρωσης και τα αντίστοιχα συνοδευτικά στοιχεία, διενεργώντας, επιτόπια επιθεώρηση για την επαλήθευση των στοιχείων των έργων.
- Στη βάση των εκθέσεων ολοκλήρωσης των έργων καθώς και των πορισμάτων των πιθανών ελέγχων, μετά από εισήγηση του Φορέα Ελέγχου και σύμφωνη γνώμη του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος, ο Υπουργός Περιβάλλοντος και Ενέργειας προβαίνει στην έκδοση Απόφασης Ολοκλήρωσης των έργων.
- Η Απόφαση Ολοκλήρωσης αποστέλλεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και ο Δικαιούχος Φορέας αποδεσμεύεται από κάθε υποχρέωση αποπληρωμής του Επενδυτικού Δανείου, η οποία βαρύνει το ΠΔΕ, με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

III. Πρόταση ορισμού επιτοκίων

Σύμφωνα με το υπ' αριθ. πρωτ. (0) 113501_22/3-11-2022 έγγραφο της Διεύθυνσης Οργάνωσης Προγραμματισμού και Μελετών (Δ12) του Τ.Π.&Δανείων το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της εισήγησης [παράρτημα Α], τα επιτόκια που θα χορηγηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημοσίων Κτιρίων [ΗΛΕΚΤΡΑ], **προτείνεται να είναι τα κάτωθι:**

Επιτόκιο από πόρους της ΕΤΕπ		Το οποίο αναλύεται ως εξής:
Σταθερό [Ενδεικτικό] *		
Α	4,07%	Ενδεικτικό Σταθερό επιτόκιο χορήγησης της ΕΤΕπ: 2,94%
		Λειτουργικό κόστος του Τ.Π.&Δανείων στις 31/12/2021: 0,13%
		Προμήθεια για την εγγύηση του Ελληνικού Δημοσίου: 1,00%

*** Το ακριβές επιτόκιο από πόρους της ΕΤΕπ θα καθορίζεται κατά την ανάληψη του ποσού από την ΕΤΕπ.**

Επιτόκιο από πόρους του Τ.Π και Δανείων		Το οποίο αναλύεται ως εξής:
Σταθερό *		
Β	3,10%	Ετήσιο Κόστος Εξυπηρέτησης Δημοσίου Χρέους: 1,52 %
		Λειτουργικό κόστος - Περιθώριο κέρδους και λοιπές παράμετροι: 1,58%

* ανεξάρτητα από το χρόνο συνομολόγησης καθώς αφορά στην εφαρμογή ενός ενιαίου προγράμματος χρηματοδότησης που αποπληρώνεται από το Π.Δ.Ε.

Αποδέχεται την εισήγηση και ομόφωνα αποφασίζει και εγκρίνει:

Α) Τον καθορισμό των όρων, διαδικασιών και δικαιολογητικών που απαιτούνται για την έγκριση, συνομολόγηση, εκταμίευση και εξυπηρέτηση επενδυτικών δανείων από το Τ.Π.&Δανείων, σε Φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, Ν.Π.Δ.Δ και σε συμπράξεις αυτών καθώς και σε φορείς, οι οποίοι κάνουν χρήση των κτιρίων του καταλόγου κτιρίων της παρ. 1 του άρθρου 7, του Ν.4342/2015 που είναι ιδιόκτητα και καταλαμβανόμενα από την Κεντρική Δημόσια Διοίκηση, μέσω του Προγράμματος Χρηματοδότησης για την Ενεργειακή Αναβάθμιση Δημόσιων Κτιρίων «ΗΛΕΚΤΡΑ», από πόρους της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων [ΕΤΕπ] και του Τ.Π.&Δανείων, ως εξής:

1. Ποσό δανειοδότησης:

Η δανειακή σύμβαση συνομολογείται στο ποσό της απόφασης ένταξης. Αν το ενταγμένο έργο αναλύεται σε επιμέρους υποέργα, συνομολογούνται διακριτές δανειακές συμβάσεις στο ποσό της προϋπολογιζόμενης για κάθε υποέργο δανειοδότησης.

Το τελικό ποσό του χορηγούμενου δανείου θα καθορίζεται με την προσκομιζόμενη σύμβαση ανάθεσης του έργου/προμήθειας περιορίζοντας το αρχικό ποσό του δανείου στο ποσό της σύμβασης ανάθεσης με απόσβεση τυχόν υπερβάλλοντος του αρχικού ποσού του δανείου, που έχει εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.&Δανείων.

2. Επιτόκιο χορήγησης

2.1. Για το ποσοστό (75%) από πόρους της ΕΤΕπ:

	Επιτόκιο από πόρους της ΕΤΕπ
	Σταθερό [Ενδεικτικό] *
Α	4,07%

* Το ακριβές επιτόκιο από πόρους της ΕΤΕπ καθώς και το ποσοστό συμμετοχής της ΕΤΕπ & Τ.Π και Δανείων θα καθορίζεται κατά την ανάληψη του ποσού από την ΕΤΕπ.

2.2. Για το ποσοστό (25%) από πόρους του Τ.Π και Δανείων:

Επιτόκιο από πόρους του Τ.Π και Δανείων	
Σταθερό *	
B	3,10%

* ανεξάρτητα από το χρόνο συνομολόγησης καθώς αφορά στην εφαρμογή ενός ενιαίου προγράμματος χρηματοδότησης που αποπληρώνεται από το Π.Δ.Ε.

3. Διάρκεια Δανείου : έως 15 χρόνια.**4. Δικαιώματα: € 3.000,00**

Τα έξοδα, δικαιώματα, υπέρ του Τ.Π.&Δανείων ποσού τριών χιλιάδων ευρώ (3.000,00€), τα οποία θα καταβάλλονται από το ΠΔΕ, αναλύονται ειδικότερα ως εξής:

- i. αμοιβή για τη συγκέντρωση, επεξεργασία, έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών στοιχείων χίλια ευρώ (1.000,00€),
- ii. έξοδα για διαδικασία έγκρισης χίλια ευρώ (1.000,00€),
- iii. δαπάνες για τον οικονομικό και νομικό έλεγχο των εξασφαλίσεων των δανείων χίλια ευρώ (1.000,00€).

5. Έναρξη εξυπηρέτησης:

Ημερομηνία Έναρξης εξυπηρέτησης του δανείου, για κάθε έργο ή υποέργο ορίζεται η 1/1 του επομένου της ολοκλήρωσης του έργου ή υποέργου έτους, σύμφωνα με τον προβλεπόμενο χρόνο ολοκλήρωσης του, όπως αυτός αναφέρεται στην απόφαση ένταξης.

6. Ενδιάμεσοι τόκοι:

Για κάθε ποσό δανείου που εκταμιεύεται πριν την έναρξη εξυπηρέτησης του δανείου θα υπολογίζεται και θα καταβάλλεται ο απλός καθαρός τόκος που αναλογεί στο αναληφθέν ποσό για χρονικό διάστημα από την ημερομηνία εκταμίευσής του μέχρι την 31^η Δεκεμβρίου του έτους πριν την έναρξη εξυπηρέτησης του δανείου.

7. Τόκοι υπερημερίας:

1% πλέον στο εκάστοτε ισχύον επιτόκιο (Απόφαση Δ.Σ. του ΤΠΔ 2685/29-3-1999).

8. Απόδοση Προϊόντος Δανείου :

- Η εκταμίευση του προϊόντος του δανείου γίνεται κατόπιν έγγραφης εντολής του Φορέα Διαχείρισης του προγράμματος προς το Τ.Π.&Δανείων σε ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του, που θα δηλώνεται σε αυτήν, ως εξής:

- α) Μετά τη συνομολόγηση της δανειακής σύμβασης, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 20% του χορηγούμενου δανείου.
- β) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.
- γ) Αφού δαπανηθεί το ως άνω εκταμιευθέν τμήμα του δανείου, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου ποσό ίσο με το 15% του συμβατικού τιμήματος ανάθεσης εκτέλεσης του έργου / υποέργου.
- δ) Μετά την ολοκλήρωση του έργου, όπως αυτή θα προκύπτει από την αποστολή της απόφαση ολοκλήρωσής του από τον φορέα διαχείρισης του προγράμματος στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εκταμιεύεται στον ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του δικαιούχου το υπόλοιπο μέρος του δανείου». Ωστόσο ένα ποσοστό της τάξης του 5% παραμένει δεσμευμένο έως ότου κατατεθεί και ο δεύτερος ενεργειακός έλεγχος.
- Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να ζητά πρόσθετα δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν τις εκταμιεύσεις του προϊόντος του δανείου προς τους Δικαιούχους Φορείς.

9. Εξυπηρέτηση δανείου

- Η αποπληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων των Δικαιούχων Φορέων, σύμφωνα με τις συνομολογηθείσες δανειακές συμβάσεις, γίνεται από το ΠΔΕ του ΥΠΕΝ με απευθείας μεταφορά πιστώσεων, άνευ υπολόγου, στους λογαριασμούς της παρ. 3 του άρθρου 3 της ΚΥΑ «Η εξυπηρέτηση των επενδυτικών δανείων και η κάλυψη κάθε είδους εξόδου και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησής τους γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από λογαριασμό ή λογαριασμούς που συστήνονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις ανάγκες του Προγράμματος και χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (ΥΠΕΝ)».
- Η μεταφορά των πιστώσεων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων πραγματοποιείται ανά εξάμηνο και γίνεται από την Τράπεζα της Ελλάδος, μετά από εντολή της αρμόδιας για την εκτέλεση της Συλλογικής Απόφασης Έργου ΣΑΕ 61/2 Υπηρεσίας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας και της ΣΑΤΑ 075, κατόπιν της σύμφωνης γνώμης του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος και σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 134453/23.12.2015 (Β' 2857) περί ρυθμίσεων πληρωμών των δαπανών Π.Δ.Ε., όπως ισχύει. Για την καταβολή της χρηματοδότησης το ΤΠΔ

προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας τα δικαιολογητικά της ως άνω ΚΥΑ.

- Η πληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων που πηγάζουν από το συνομολογηθέν Επενδυτικό Δάνειο μεταξύ του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και του Δικαιούχου Φορέα για τα εγκεκριμένα έργα του Προγράμματος δεν βαρύνει τον Δικαιούχο Φορέα με την επιφύλαξη της παρ. 9 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

10. Πρόωρη εξόφληση δανείου

Η πληρωμή των δανειακών υποχρεώσεων προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέσω του ΠΔΕ, σύμφωνα με την παραπάνω διαδικασία, δύνата να περιλαμβάνει ποσά για πρόωρη εξόφληση, μέρους ή/και του συνόλου των δανειακών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις εκάστοτε δημοσιονομικές δυνατότητες του ΠΔΕ.

11. Καταγγελία σύμβασης

Περιπτώσεις καταγγελίας σύμβασης:

- α) Δικαιούχων Φορέων που δεν κάνουν ορθή και σύννομη χρήση των πόρων του Προγράμματος, σύμφωνα με τους ελέγχους που διενεργούνται από τον Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος ή τον Φορέα Ελέγχου του παρόντος ή ελεγκτικά όργανα που εποπτεύουν τις ενέργειες και τις δαπάνες των Δικαιούχων Φορέων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία,
- β) έργων που δεν είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά κατά τη λήξη του Προγράμματος όπως αυτή ορίζεται στην παρ. 3 του άρθρου 1 της ΚΥΑ ή
- γ) που δεν τηρείται η υποχρέωση της παρ. 4 του άρθρου 6 της ΚΥΑ.

Διαδικασία καταγγελίας σύμβασης:

- **εκδίδεται από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας και κατόπιν εισήγησης του Φορέα Διαχείρισης του Προγράμματος απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) από το Πρόγραμμα, που κοινοποιείται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων.**
- Η δανειακή σύμβαση καταγγέλλεται και εξακολουθεί να εξυπηρετείται από το ΠΔΕ του ΥΠΕΝ. Το ΥΠΕΝ κινεί τις διαδικασίες για την επιστροφή από τον δανειολήπτη φορέα στο Τ.Π.&Δανείων των πάσης φύσεως δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησης που οφείλονται στο πλαίσιο της δανειακής σύμβασης για τη χρηματοδότηση του έργου που απεντάχθηκε (τόκοι, χρεολύσια, έξοδα και δαπάνες συνομολόγησης και ποσά εκταμίευσης). Μετά την επιστροφή των εν λόγω οφειλόμενων ποσών, το Τ.Π.&Δανείων θα προβαίνει σε απόσβεση των δανείων.
- Τα ποσά των δανειακών υποχρεώσεων, που έχουν πληρωθεί από το ΠΔΕ, μετά την απόφαση ανάκλησης της απόφασης ένταξης (Απόφαση Απένταξης) του έργου όταν επιστραφούν από

τον υπόχρεο στο Τ.Π.&Δανείων, αποδίδονται από το Τ.Π.&Δανείων στον προϋπολογισμό του ΠΔΕ ως έσοδο.

12. Έξοδα

Η κάλυψη κάθε είδους εξόδων και λοιπών δαπανών συνομολόγησης και εξόφλησης των δανείων γίνεται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία από λογαριασμό ή λογαριασμούς που συστήνονται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για τις ανάγκες του προγράμματος και χρηματοδοτούνται από το εθνικό ή συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

13. Δικαιολογητικά έγκρισης, συνομολόγησης και εκταμίευσης:

13.1. Δικαιολογητικά έγκρισης:

Απόφαση ένταξης στο πρόγραμμα από τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

13.2. Δικαιολογητικά συνομολόγησης:

1. Απόφαση έγκρισης δανείου από το Διοικητικό Συμβούλιο του Τ.Π.&Δανείων, μετά τη λήψη της οποίας αποστέλλεται στον δικαιούχο φορέα σχετική έγγραφη ανακοίνωση.
2. Απόφαση του αρμόδιου οργάνου περί αποδοχής των όρων του δανείου, εκχώρησης εσόδων [εξασφαλιστικοί όροι] εκ μέρους του δικαιούχου φορέα προς το Τ.Π.&Δανείων σε περίπτωση μη ορθής και σύννομης χρήσης των πόρων του προγράμματος, όπως αυτή περιγράφεται στην απόφαση ένταξης καθώς και εξουσιοδότησης του νόμιμου εκπροσώπου του δικαιούχου φορέα για την υπογραφή της δανειακής σύμβασης.
3. Το έγγραφό με το οποίο κοινοποιήθηκε (σε όσες περιπτώσεις απαιτείται) η ως άνω απόφασή στην κατά τόπο αρμόδια εποπτική αρχή (π.χ. Αποκεντρωμένη Διοίκηση) για έλεγχο νομιμότητας.
4. Απόφαση του Ελεγκτικού Συνεδρίου (εφόσον απαιτείται) για τον προληπτικό έλεγχο νομιμότητας της σύμβασης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 324 του Ν.4700/2020.

13.3. Δικαιολογητικά εκταμίευσης:

Έγγραφη εντολή εκταμίευσης από τον Φορέα Διαχείρισης, κατόπιν εισήγησης του Φορέα Ελέγχου του προγράμματος προς το Τ.Π.&Δανείων, σε ειδικό δεσμευμένο λογαριασμό του. Το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δύναται να ζητά πρόσθετα δικαιολογητικά που να τεκμηριώνουν τις εκταμιεύσεις του προϊόντος του δανείου προς τους Δικαιούχους Φορείς.

13.4. Δικαιολογητικά ολοκλήρωσης έργου:

Η Απόφαση Ολοκλήρωσης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποστέλλεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων και ο Δικαιούχος Φορέας αποδεσμεύεται από κάθε

υποχρέωση αποπληρωμής του Επενδυτικού Δανείου, η οποία βαρύνει το ΠΔΕ, με την επιφύλαξη της παρ. 10 του άρθρου 7 της ΚΥΑ.

Β) Την κατάργηση της 3724/17/17-12-2020 (ΑΔΑ: 6ΖΥΡ469ΗΗ7-25Ν) Απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Π.&Δανείων.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

ΑΘΗΝΑ ΑΥΘΗΜΕΡΟΝ

Η ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΡΙΑ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΤΟΥ Δ.Σ.

ΜΑΡΙΑ ΑΝΕΜΟΔΟΥΡΑ